

LESBRIEF

CONTROLE

BESTE DOCENT,

Binnenkort bezoek je met jouw klas de voorstelling *CONTROLE* van 155 (eenvijfvijf) en Maas theater en dans. Deze lesbrief bevat informatie over de productie en doet suggesties voor activiteiten en opdrachten die de leerlingen/studenten voor en/of na het voorstellingsbezoek kunnen doen. We hopen de beleving van de jongeren hiermee te vergroten. Het bezoeken van de voorstelling wordt nóg meer dan een 'toffe middag' als zij de mogelijkheid krijgen om na te denken over hoe zij zich verhouden tot de thematiek en dit eventueel met elkaar delen. In deze lesbrief geven wij wat houvast om met de klas voor te bereiden op *CONTROLE* en na afloop er op te reflecteren.

OVER DE VOORSTELLING

De voorstelling *CONTROLE* brengt een dikke medley van breakdance, fysieke komedie, live muziek, film en bizarre humor. *CONTROLE* is een dansvoorstelling van 70 minuten met zes dansers die het begrip controle gaan onderzoeken. De hoofdvraag is: "Proberen we de controle terug te pakken of laten we het van ons afglijden?" Om dit te beantwoorden komen verrotte knieën, lege zakken, vage vrienden, ouder worden en dwingende algoritmes allemaal aan bod.

CHOREOGRAAF ERIK BOS OVER CONTROLE

"Voor ons gaat het over hoe we omgaan met het hebben van controle, maar ook het niet hebben van controle. Geen invloed hebben op bepaalde situaties, over je eigen lichaam of het gedrag van anderen. Hoe gaan we hiermee om en hoe kan je door blijven gaan ook al word je letterlijk de andere kant opgeduwd?"

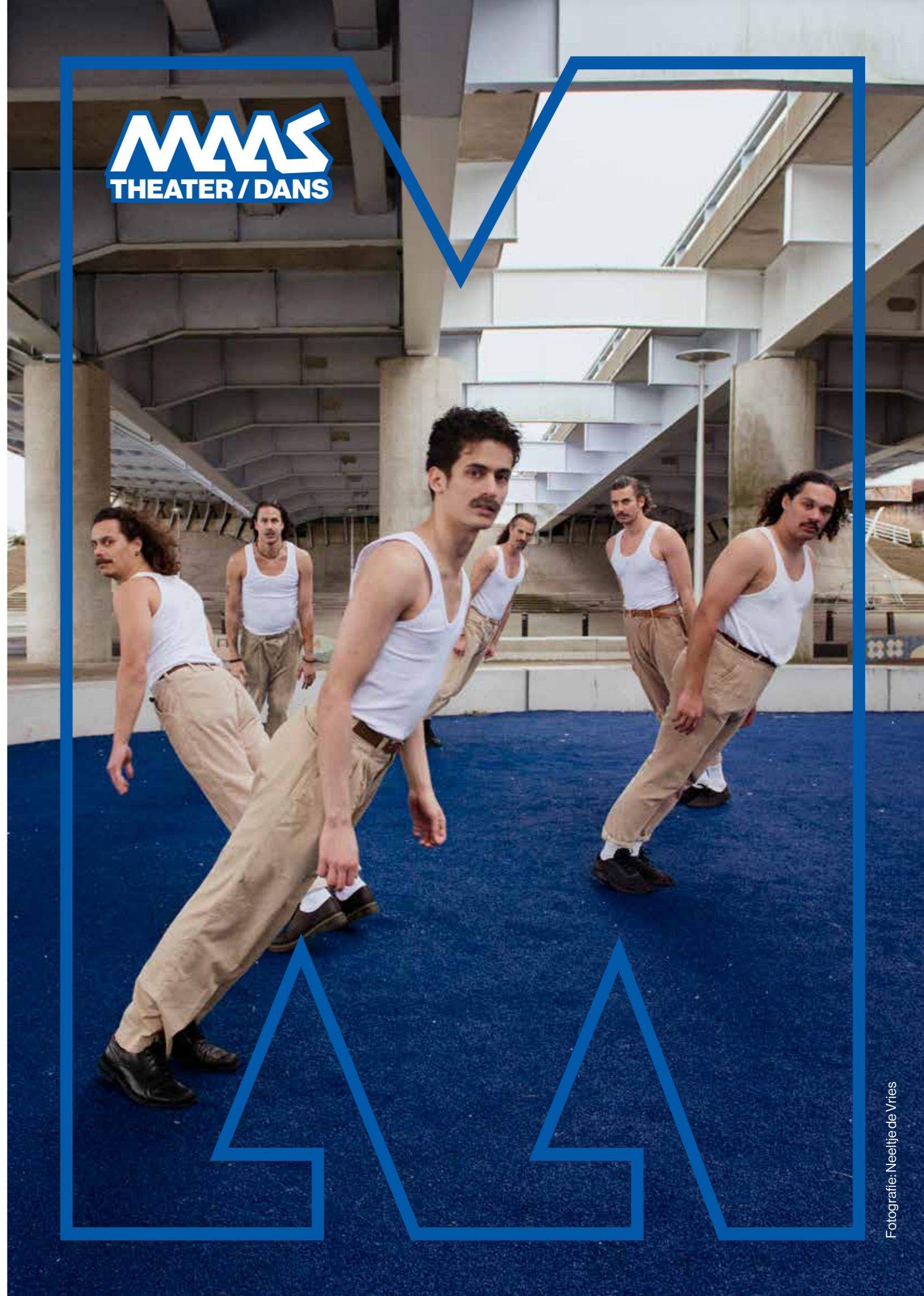
155

DE MANNEN VAN 155 FOTORECHTS

155 (eenvijfvijf) is een formatie creatieve vrienden, bij elkaar gebracht door een gedeelde passie voor breakdance, fysieke komedie, live muziek, film en bizarre humor. Met deze unieke mix van disciplines maken zij sinds 2012 midden- en grote zaalvoorstellingen, acts en films. Het collectief heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot een gezelschap met bekendheid in binnen en buitenland. In 2014 won 155 de André Gingras Award op het Holland Dance Festival, in 2018 de prijs van de Nederlands Dansdagen Jong Publiek en in 2019 een Zilveren Krekel met MOTORS.

MAAS

THEATER / DANS

VOOR CONTROLE

Voorafgaand aan het voorstellingsbezoek zijn er een aantal dingen die jij als docent kunt doen om de betrokkenheid van de leerling te vergroten. Ten eerste kan een teaser van de voorstelling getoond worden, deze is te vinden op het YouTube-kanaal van Maas theater en dans. Vervolgens is het interessant om te polsen wat de verwachtingen van de leerlingen zijn. Wat zijn hun associaties bij het woord controle en wanneer ervaren ze dit wel of juist niet? En aan welke herinneringen uit hun eigen leven doet hen dat denken. Wanneer hebben zij wel invloed op een bepaalde situatie of wanneer ligt de controle buiten henzelf?

Belangrijk is dat alle leerlingen zich tijdens dit gesprek veilig voelen. Zo kunnen de leerlingen ook echt gaan nadenken over het thema en hun mening formuleren. Er is binnen dit gesprek geen goed of fout antwoord.

TER INSPIRATIE VOOR DE OPDRACHTEN:

De auteur Paul Auster zei het volgende:

"De wereld is zo onvoorspelbaar. Dingen gebeuren plotseling en onverwachts. We willen het gevoel hebben dat we controle hebben over ons bestaan. In sommige opzichten zijn we dat, maar in de meeste opzichten zeker niet. We worden bestuurd door de krachten van de mensen om ons heen, de kansen die zich voordoen en toevalligheden. Je kan hierin meegaan of dit tegenwerken."

GESPREKSOPDRACHT

OPEN VRAGEN

De groep verzamelt zich in een kring. Als docent ben je gespreksleider. Gebruik onderstaande voorbeeldvragen om de leerlingen op eigen verhalen en associaties te laten komen. De nadruk ligt op het gesprek rondom de vragen, vraag hier vooral op door en naar hun eigen ervaringen. Geef de jongeren ook ruimte om op elkaar te reageren.

1. Wanneer voel jij je in controle?
2. Op welke manier is controle hetzelfde als ergens invloed op hebben?
3. Wie is een typische controlefreak?
4. Wanneer is controle iets positiefs?
5. Wanneer is controle iets negatiefs?
6. Wanneer bezwijk je onder controle?
7. Wie of wat heeft de controle over jou?
8. Op wat voor manier heeft school de controle over jou?
9. Wie in dit lokaal heeft de controle?
10. Op welke manier heb ik controle over mijn eigen leven?
11. Aan wie denk jij bij het woord controle?
12. Waar heb je allemaal geen controle over?

MUZIEKOPDRACHT

CONTROLE LOSLATEN

Bij welke muziek verlies jij alle controle? Op welke nummers kan jij jezelf helemaal laten gaan? Vraag de klas hierover na te denken.

In tweetallen kunnen deze nummers of videoclips worden uitgewisseld met gebruik van telefoons en oordopjes/koptelefoons. Na afloop kun je als docent vragen welke artiesten en nummers er zoal voorbij kwamen. Komt bepaalde muziek bij meer mensen terug? Wat maakt dat je op die muziek alles zo goed kunt loslaten? Je zou ook nog kunnen vragen wie tijdens de opdracht verleid is om door alle apps en notificaties (ook) andere dingen te doen op diens

telefoon. Pak je in zo'n geval de controle terug over deze opdracht als student of neemt je smartphone juist de controle over van jouw aandacht? Zijn er studenten die schermtijdbeperkingen of andere blokkades hebben ingesteld om grip op hun smartphonegebruik te krijgen?

Terug naar de muziek: je zou als klas of school ook een gezamenlijke CONTROLE-afspeellijst kunnen maken waarin ieders muziek wordt toegevoegd.

SCHRIJFOPDRACHT

HET HEBBEN OF NIET HEBBEN VAN CONTROLE

In de voorstelling wordt er gebruik gemaakt van echte verhalen. De dansers bespreken eigen herinneringen over het al dan niet hebben van controle. Sommige ervaringen zijn heel luchtig en komisch, andere dynamisch en schrijnend. De klas kan vanuit voorgaande opdrachten ook werken aan eigen teksten, verhalen of spoken word door een eigen ervaring of moment uit te schrijven. Vraag hen een tekst te schrijven over een moment dat zij voelden ergens controle over te hebben of juist helemaal niet.

Vraag de leerlingen/studenten bijvoorbeeld de volgende vragen om vanuit te schrijven:

- Hoe ga jij om met dingen waar je geen controle over hebt?
- Wat zijn dingen waar je geen controle over hebt?
- Wanneer is het positief, neutraal of negatief om ergens geen controle over te hebben?
- Beschrijf een moment waarop je het gevoel had ergens controle over te hebben, of waarop je juist het idee had dat je alle grip kwijt was ergens op. Probeer ook onder woorden te brengen wat het met jou deed.

**De klas kan ook eerdergenoemde open vragen gebruiken om vanuit te schrijven.*

Nadat de jongeren de tijd hebben gehad om te schrijven, kunnen zij ervoor kiezen dit voor te dragen aan de rest. Echter hoeft dit niet te worden afgedwongen. Aanmoedigen en stimuleren mag natuurlijk altijd. Het gaat erom dat zij er mee bezig zijn geweest. Niet perse om het presenteren.

NA CONTROLE

Wanneer je de klas na de voorstelling weer op school ziet, kun je aandacht besteden aan de ervaringen van de leerlingen/ studenten. De nadruk ligt hierbij op het uitwisselen van gedachten en indrukken. Hieronder staan een aantal voorbeeldvragen om dit gesprek te voeren:

- Wat is er na de voorstelling het meest in je hoofd blijven zitten? Wat weet je nog?
- Wat vond je spannend of tof en wat niet?
- Waarom vond je dit?
- Waar ging CONTROLE voor jou over?
- Wat vond je van de muziek?
- Wat heb je gezien? Dit kan zowel letterlijk als figuurlijk: wat heb je in het verhaal gezien?
- Waar deden de bewegingen van de dansers je aan denken?
- Wat herinneren ze zich van het decor en het gebruik van video?
- Denken de leerlingen nog hetzelfde over het hebben of niet hebben van controle na het zien van de voorstelling? Wat is er veranderd?

Houd er rekening mee dat er in een nagesprek geen goede of foute antwoorden zijn. Alles wat ze er (letterlijk of figuurlijk) in gezien hebben, is belangrijk en waardevol.

TOT SLOT

Kijk voor meer informatie op www.maastd.nl/controle
Onderaan deze pagina kunnen jullie na het zien van de voorstelling een reactie of een kleine review achter laten. Wij vinden het altijd erg leuk om de berichtjes te lezen!

Mochten er naar aanleiding van deze lesbrief vragen zijn opgekomen of wil je een workshop boeken voor in de klas of het theater? Je kunt contact met ons opnemen via educatie@maastd.nl of 010-2002504.

Wij wensen jullie, namens Maas theater en dans, een hele prettige voorstelling. Tot snel!

Met vriendelijke groet,

Jasmin Deekman (dansdocent)
Sander Koning (theaterdocent)
Remco Went (hoofd educatie)

